Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

1. marts 2012*

»Direktiv 91/439/EØF og 2006/126/EF — gensidig anerkendelse af kørekort — en medlemsstats nægtelse af at anerkende gyldigheden af et kørekort udstedt i en anden medlemsstat i forhold til en person, der ikke opfylder de fysiske og psykiske krav til egnethed til at føre et motorkøretøj ifølge førstnævnte stats lovgivning«

I sag C-467/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Landgericht Gießen (Tyskland) ved afgørelse af 21. september 2010, indgået til Domstolen den 28. september 2010, i straffesagen mod:

**Baris Akyüz,**

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.N. Cunha Rodrigues, og dommerne U. Lõhmus, A. Rosas (refererende dommer), A. Ó Caoimh og A. Arabadjiev,

generaladvokat: V. Trstenjak

justitssekretær: fuldmægtig K. Malacek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 26. oktober 2011,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Baris Akyüz ved Rechtsanwalt J. Häller

— den tyske regering ved T. Henze og N. Graf Vitzthum, som befuldmægtigede

— den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato S. Varone

— Europa-Kommissionen ved G. Braun og N. Yerrell, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

* Processprog: tysk.

## Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af såvel artikel 1, stk. 2, og artikel 8, stk. 2 og 4, i Rådets direktiv 91/439/EØF af 29. juli 1991 om kørekort (EFT L 237, s. 1) som artikel 2, stk. 1, og artikel 11, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (EUT L 403, s. 18).

2 Anmodningen er indgivet i forbindelse med en straffesag mod Baris Akyüz, som er tysk statsborger, og som er tiltalt for den 5. december 2008 og den 1. marts 2009 at have ført motorkøretøjer på tysk område uden at være i besiddelse af den hertil krævede førerret.

### Retsforskrifter

*EU-retlige forskrifter*

Direktiv 91/439

3 I første betragtning til direktiv 91/439 hedder det:

»Som led i den fælles transportpolitik og med henblik på at bidrage til at forbedre færdselssikkerheden på vejene samt for at øge bevægeligheden for personer, som bosætter sig i en anden medlemsstat end den, hvor de har bestået en køreprøve, er det ønskeligt, at der findes et nationalt kørekort efter en EF-model, som medlemsstaterne anerkender gensidigt, og som ikke skal ombyttes.«

4 Det fremgår af fjerde betragtning til samme direktiv, at det af hensyn til færdselssikkerheden er nødvendigt at fastsætte minimumskrav for udstedelse af kørekort.

5 I henhold til det nævnte direktivs artikel 1, stk. 2, »[anerkendes] [d]e kørekort, som medlemsstaterne udsteder, […] gensidigt«.

6 Artikel 7, stk. 1, i direktiv 91/439 fastsætter:

»1. Udstedelse af kørekort er ligeledes betinget af:

a) at ansøgeren består en prøve til kontrol af færdigheder og adfærd samt en kundskabsprøve og opfylder de lægelige minimumskrav, jf. bilag II og III

b) at den pågældende har sædvanlig bopæl eller forelægger bevis for i mindst seks måneder at have været studerende i den medlemsstat, der udsteder kørekortet.«

7 Samme direktivs artikel 8, stk. 2 og 4, bestemmer:

»2. Med forbehold af overholdelsen af territorialprincippet i straffelove og -bestemmelser kan bopælsmedlemsstaten på indehaveren af et kørekort, der er udstedt af en anden medlemsstat, anvende sine nationale bestemmelser vedrørende begrænsning, suspension, inddragelse eller annullation af førerretten og om nødvendigt med henblik herpå ombytte dette kørekort.

[…]

4. En medlemsstat kan for en person, der på dens område er omfattet af en af de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 2, nægte at anerkende gyldigheden af ethvert kørekort, der er udstedt af en anden medlemsstat til denne person.

En medlemsstat kan endog nægte at udstede et kørekort til en ansøger, som er omfattet af en sådan foranstaltning i en anden medlemsstat.«

Direktiv 2006/126

8 I artikel 2, stk. 1, i direktiv 98/69 hedder det, at »[d]e kørekort, som medlemsstaterne udsteder, anerkendes gensidigt«.

9 Det nævnte direktivs artikel 7, stk. 1 og 5, bestemmer:

»1. Udstedelse af kørekort er betinget af:

a) at ansøgeren består en prøve i færdigheder og adfærd samt en teoretisk prøve og opfylder de lægelige minimumskrav, jf. bilag II og III

[…]

e) at ansøgeren har sin sædvanlige bopæl i den medlemsstat, der udsteder kørekortet, eller fremlægger bevis for at have været studerende dér i mindst seks måneder.

[…]

5. […]

Med forbehold af artikel 2 skal en medlemsstat, når den udsteder et kørekort, med fornøden omhu sikre, at personen opfylder kravene i stk. 1 i nærværende artikel, og anvende de nationale bestemmelser om annullation eller inddragelse af førerretten, hvis det konstateres, at kørekortet er udstedt, uden at kravene er opfyldt.«

10 Artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126 har følgende ordlyd:

»En medlemsstat skal nægte at udstede et kørekort til en ansøger, hvis kørekort er begrænset, suspenderet eller inddraget i en anden medlemsstat.

En medlemsstat skal nægte at anerkende gyldigheden af ethvert kørekort, der er udstedt af en anden medlemsstat til en person, hvis kørekort er begrænset, suspenderet eller inddraget på førstnævnte stats område.

En medlemsstat kan også nægte at udstede et kørekort til en ansøger, hvis kørekort er annulleret i en anden medlemsstat.«

11 Det nævnte direktivs artikel 16, stk. 1 og 2, fastsætter:

»1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 19. januar 2011 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme artikel 1, stk. 1, artikel 3, artikel 4, stk. 1, 2 og 3 samt stk. 4, litra b)-k), artikel 6, stk. 1, stk. 2, litra a), c), d) og e), artikel 7, stk. 1, litra b), c) og d), artikel 7, stk. 2, 3 og 5, artikel 8, 10, 13, 14 og 15 samt bilag I, punkt 2, bilag II, punkt 5.2 vedrørende kategori A1, A2 og A, bilag IV, V og VI. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser.

2. Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den 19. januar 2013.«

12 Samme direktivs artikel 17, stk. 1, bestemmer:

»Direktiv 91/439/EØF ophæves med virkning fra den 19. januar 2013, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag VII, del B, angivne frister for gennemførelse af nævnte direktiv i national ret.«

13 Artikel 18 i direktiv 2006/126 er sålydende:

»Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 2, stk. 1, artikel 5, artikel 6, stk. 2, litra b), artikel 7, stk. 1, litra a), artikel 9, artikel 11, stk. 1, 3, 4, 5 og 6, artikel 12 samt bilag I, II og III anvendes fra den 19. januar 2009.«

*Nationale bestemmelser*

14 § 28, stk. 1, 4 og 5, i bekendtgørelse om personers adgang til færdsel i trafikken (kørekortbekendtgørelse) (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)) af 18. august 1998 (BGBl. 1998 I, s. 2214, i den affattelse, der var gældende indtil den 15. januar 2009 (herefter »FeV«) fastsatte:

»(1) Indehavere af en gyldig EU- eller EØS-førerret, som har sædvanlig bopæl i Forbundsrepublikken Tyskland, jf. § 7, stk. 1 eller 2, har – jf. dog undtagelserne i stk. 2-4 – ret til at føre motorkøretøj her i landet i overensstemmelse med de ved førerretten tillagte rettigheder. De vilkår, der er knyttet til en udenlandsk førerret, skal også overholdes i indlandet. Medmindre andet er bestemt, finder bestemmelserne i denne bekendtgørelse anvendelse på førerretten.

[…]

(4) Retten i medfør af stk. 1 gælder ikke for indehavere af en EU- eller EØS-førerret,

1. som har et midlertidigt kørekort, udstedt som led i køreundervisning eller af andre grunde

2. som, på tidspunktet for kørekortets udstedelse, havde sin sædvanlige bopæl i indlandet, medmindre den pågældende har erhvervet førerretten som studerende eller elev i henhold til § 7, stk. 2, under et ophold på mindst seks måneder

3. som i indlandet har fået førerretten inddraget midlertidigt eller endeligt af en domstol eller umiddelbart eksigibelt eller uanfægteligt af en forvaltningsmyndighed, som det uanfægteligt er blevet nægtet at erhverve førerret, eller hvis førerret ikke er blevet inddraget, alene fordi de i mellemtiden har givet afkald på førerretten

4. som i henhold til en retskraftig retsafgørelse ikke må meddeles førerret, eller

5. som er blevet pålagt kørselsforbud i indlandet, i den stat, hvor førerretten er blevet meddelt, eller i den stat, hvor de pågældende har sædvanlig bopæl, eller som har fået kørekortet inddraget i henhold til § 94 i straffeprocesloven.

(5) Ret til at gøre brug af en EU- eller EØS-førerret i indlandet, efter at der er truffet en afgørelse som nævnt i stk. 4, nr. 3) og 4), meddeles efter ansøgning, hvis der ikke længere er grundlag for inddragelse eller frakendelse. [FeV's] § 20, stk. 1 og 3, finder tilsvarende anvendelse.«

15 FeV's § 28, stk. 1, 4 og 5, i den affattelse, der fremgår af bekendtgørelse af 7. januar 2009 (BGBl. 2009 I, s. 29), har til formål at gennemføre artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126 i tysk ret. Stk. 4 og 5 har nu følgende ordlyd:

»(4) Retten i medfør af stk. 1 gælder ikke for indehavere af en EU- eller EØS-førerret,

[…]

2. når det på grundlag af angivelser på selve kørekortet eller andre uanfægtelige oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat, står fast, at indehaverne på tidspunktet for udstedelsen havde sædvanlig bopæl i indlandet, medmindre de har erhvervet førerretten under et ophold af mindst seks måneders varighed som studerende eller elev som omhandlet i § 7, stk. 2

3. som i indlandet har fået førerretten inddraget midlertidigt eller endeligt af en domstol eller umiddelbart eksigibelt eller uanfægteligt af en forvaltningsmyndighed, som det uanfægteligt er blevet nægtet at erhverve førerret, eller hvis førerret ikke er blevet inddraget, alene fordi de i mellemtiden har givet afkald på førerretten

[…]

I de i stk. 1, nr. 2 og 3, nævnte tilfælde kan myndigheden vedtage en konstaterende forvaltningsakt om manglende berettigelse. Stk. 1, nr. 3 og 4, skal kun anvendes, når de deri nævnte foranstaltninger er indført i Verkehrszentralregister (det centrale færdselsregister) og ikke er blevet slettet i henhold til § 29 i færdselsloven (Straßenverkehrsgesetz).

(5) Ret til at gøre brug af en EU- eller EØS-førerret i indlandet, efter at der er truffet en afgørelse som nævnt i stk. 4, nr. 3 og 4, meddeles efter ansøgning, hvis der ikke længere er grundlag for inddragelse eller frakendelse. Stk. 4, tredje punktum, samt § 20, stk. 1 og 5, finder tilsvarende anvendelse.«

16 § 21, stk. 1, nr. 1, i Straßenverkehrsgesetz fastsætter:

»(1) Med bøde eller med fængsel indtil et år straffes

1. den, der fører motordrevet køretøj til trods for, at han ikke har den dertil nødvendige førerret […]

[...]«

## De faktiske omstændigheder i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

17 Baris Akyüz, som er født i 1989, er blevet idømt flere straffedomme mellem 2004 og 2008, bl.a. for legemsbeskadigelse, kørsel uden kørekort, grov afpresning begået af flere i forening som en del af en organiseret bande samt for trusler og injurier.

18 Den 4. marts 2008 indgav Baris Akyüz en ansøgning til Landrat des Wetteraukreises (amtmanden for Wetteraukreis, herefter »Landrat«) med henblik på meddelelse af førerret til kategori B. Ved skrivelse af 12. juni 2008 gjorde Landrat denne meddelelse betinget af fremlæggelsen af en for ansøgeren positiv medicinsk-psykologisk erklæring. Ansøgeren lod sig underkaste udarbejdelsen af den krævede erklæring. I sin erklæring af 8. september 2008 kom den sagkyndige, som havde undersøgt Baris Akyüz, frem til den konklusion, at ansøgeren ikke kunne anses for at opfylde de fysiske og psykiske krav til egnethed til på betryggende vis at føre et gruppe 1-motorkøretøj (kategori B, L, M, S) på offentlig vej. Ifølge denne sagkyndige forelå der holdepunkter for, at den nævnte ansøgers aggressionspotentiale var stort.

19 Ved afgørelse af 10. september 2008, der nu er blevet endelig, gav Landrat afslag på ansøgningen om meddelelse af førerret med den begrundelse, at Baris Akyüz ikke opfyldte de fysiske og psykiske krav til egnethed til at føre et motorkøretøj på betryggende vis.

20 Den 24. november 2008 erhvervede Baris Akyüz et kørekort til kategori B-motorkøretøjer i Děčin (Den Tjekkiske Republik). Ifølge oplysninger fra den tyske ambassade i Prag er det hverken ved udlændingemyndighederne eller politiet muligt at fastslå, om Baris Akyüz på denne dato opholdt sig i Den Tjekkiske Republik. Ifølge en e-postmeddelelse af 6. oktober 2009 fra denne ambassade rådede de nævnte udlændingemyndigheder alene over en folkeregisteranmeldelse for perioden fra den 1. juni 2009 til den 1. december 2009. Baris Akyüz' tjekkiske kørekort blev udstedt i Děčin den 8. juni 2009. I henhold til fotokopien af det nævnte kørekort blev dette imidlertid allerede udstedt for første gang den 24. november 2008.

21 De tyske myndigheder konstaterede, at Baris Akyüz førte motorkøretøjer i Tyskland den 5. december 2008 og den 1. marts 2009.

22 Ved dom af 17. december 2009 fandt Amtsgericht Friedberg, sat som Jugendschäffengericht (domsmandsret for unge lovovertrædere), Baris Akyüz skyldig i at have kørt uden førerret i de to ovennævnte tilfælde.

23 Baris Akyüz har appelleret nævnte dom til Landgericht Gießen.

24 Idet Landgericht Gießen bl.a. er i tvivl om, hvorvidt de tyske myndigheder er forpligtet til at anerkende det til Baris Akyüz af de kompetente tjekkiske myndigheder udstedte kørekort, for så vidt som Baris Akyüz ikke har fået frataget sit kørekort af myndighederne i Forbundsrepublikken Tyskland, men blot har fået afslag på erhvervelse af førerret i denne medlemsstat, har den besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal

a) artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i […] direktiv 91/439 […]

b) artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i […] direktiv 2006/126 […]

fortolkes således,

1) at de er til hinder for, at en medlemsstat (værtsstaten) inden for sit område afviser at anerkende en førerret, der er meddelt i en anden medlemsstat (den udstedende stat), når værtsstaten, inden førerretten blev erhvervet i den udstedende stat, nægtede adgang til erhvervelse af førerret, idet de fysiske og psykiske krav til egnethed til at føre motorkøretøj på betryggende vis ikke var opfyldt

2) i bekræftende fald: at de er til hinder for, at en medlemsstat (værtsstaten) inden for sit område afviser at anerkende en førerret, der er meddelt i en anden medlemsstat (den udstedende stat), når værtsstaten, inden førerretten blev erhvervet i den udstedende stat, nægtede adgang til erhvervelse af førerret, idet de fysiske og psykiske krav til egnethed til at føre motorkøretøj på betryggende vis ikke var opfyldt, og idet det fremgår af oplysninger på kørekortet, andre pålidelige oplysninger fra den udstedende stat eller andre troværdige oplysninger, navnlig eventuelle oplysninger fra kørekortindehaveren selv eller yderligere sikre oplysninger fra værtsstaten, at det er klart, at bopælsreglen i artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 91/439[…] eller artikel 7, stk. 1, litra e), i direktiv 2006/128[…], er tilsidesat

— for så vidt troværdige oplysninger, navnlig eventuelle oplysninger fra kørekortindehaveren selv eller yderligere sikre oplysninger fra værtsstaten ikke er tilstrækkelige: Hidrører oplysninger ligeledes fra den udstedende stat i den forstand, hvori dette begreb er

anvendt i Domstolens praksis, når de ikke er blevet fremsendt direkte, men alene indirekte i form af en meddelelse fra tredjemand, der støttes på sådanne oplysninger, navnlig fra værtsstatens ambassade i den udstedende stat

3) at de er til hinder for, at en medlemsstat (værtsstaten) inden for sit område afviser at anerkende en førerret, der er meddelt i en anden medlemsstat (den udstedende stat), når de formelle betingelser for erhvervelse af et kørekort ganske vist er opfyldt i den udstedende stat, men det er klart, at formålet med opholdet alene er at erhverve kørekort og ikke tjener andre formål, som nyder beskyttelse i henhold til unionsretten, navnlig de grundlæggende frihedsrettigheder i henhold til TEUF og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder samt den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (kørekortturisme)?«

## Om de præjudicielle spørgsmål

*Indledende bemærkninger*

25 Indledningsvis bemærkes, at de af den forelæggende ret stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af de relevante bestemmelser i dels direktiv 91/439, dels direktiv 2006/126, som ophæver og erstatter dette direktiv.

26 Det skal derfor fastslås, i hvilket omfang disse bestemmelser finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen.

27 Den tyske regering er af den opfattelse, at det alene er bestemmelserne i direktiv 91/439, som finder anvendelse. Det fremgår nemlig af det af Baris Akyüz i Den Tjekkiske Republik erhvervede kørekort, at datoen for udstedelsen af dette kørekort var den 24. november 2008. I henhold til artikel 18, stk. 2, i direktiv 2006/112 anvendes samme direktivs artikel 11, stk. 4, imidlertid fra den 19. januar 2009, dvs. efter udstedelsen af det nævnte kørekort. Kommissionen er derimod af den opfattelse, at bestemmelserne i direktiv 2006/126 finder anvendelse for så vidt angår den af Baris Akyüz i Tyskland foretagne kørsel den 1. marts 2009.

28 På den ene side fremgår det af de sagsakter, som Domstolen er i besiddelse af, at de af Baris Akyüz i Tyskland foretagne kørsler, der ligger til grund for hovedsagen, fandt sted den 5. december 2008 og den 1. marts 2009.

29 På den anden side, og selv om den 8. juni 2009 i forelæggelsesafgørelsen ligeledes nævnes som den dato, på hvilken det tjekkiske kørekort er blevet udstedt til Baris Akyüz, skal det bemærkes, at det fremgår af den nævnte afgørelse, at fotokopien af dette kørekort imidlertid viser, at kørekortet blev udstedt for første gang den 24. november 2008.

30 Det fremgår således, at det nævnte kørekort blev udstedt til Baris Akyüz af de kompetente tjekkiske myndigheder den 24. november 2008, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve. Såfremt dette kørekort først blev udstedt den 8. juni 2009, var Baris Akyüz ikke i besiddelse af et tjekkisk kørekort, da de kørsler, som ligger til grund for hovedsagen, fandt sted, og spørgsmålet om anerkendelse af et kørekort, der først er blevet udstedt efter disse kørsler, ville være uden betydning for denne sag.

31 Direktiv 91/439 blev ganske vist først ophævet med virkning fra den 19. januar 2013, men artikel 2, stk. 1, og artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126 finder i henhold til dette direktivs artikel 18, stk. 2, anvendelse fra den 19. januar 2009.

32 Det bemærkes, at artikel 2, stk. 1, i direktiv 2006/126 foreskriver en gensidig anerkendelse af de af medlemsstaterne udstedte kørekort. Direktivets artikel 11, stk. 4, andet afsnit, bestemmer imidlertid, at en medlemsstat skal nægte at anerkende gyldigheden af ethvert kørekort, der er udstedt af en anden medlemsstat til en person, hvis kørekort er begrænset, suspenderet eller inddraget på førstnævnte stats område, uanset om det nævnte kørekort er blevet udstedt før det tidspunkt, hvor den nævnte bestemmelse trådte i kraft.

33 Det følger heraf, at de nævnte bestemmelser tidsmæssigt finder anvendelse på den anden kørsel, som er genstand for hovedsagen, nemlig den af Baris Akyüz den 1. marts 2009 foretagne kørsel.

34 Under disse omstændigheder skal den forelæggende rets spørgsmål gennemgås med henblik på såvel artikel 1, stk. 2, og artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439, som artikel 2, stk. 1, og artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126.

*Det første spørgsmål*

35 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om såvel artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439, som artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126, skal fortolkes således, at de er til hinder for en værtsmedlemsstats lovgivning, der gør det muligt for denne inden for sit område at nægte at anerkende et kørekort, der er udstedt i en anden medlemsstat, når indehaveren af dette kørekort ikke har været omfattet af nogen af denne værtsmedlemsstat truffen foranstaltning som omhandlet i nævnte artikel 8, stk. 4, i direktiv 91/439 eller artikel 11, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2006/126, men i den sidstnævnte stat er blevet nægtet udstedelse af et første kørekort med den begrundelse, at de fysiske og psykiske krav til egnethed til på betryggende vis at føre motorkøretøj ikke var opfyldt i henhold til denne stats lovgivning.

36 Den tyske regering er af den opfattelse, at hvis en ansøger er blevet nægtet udstedelsen af et første kørekort med den begrundelse, at han ikke opfyldte de fysiske og psykiske krav, der er nødvendige for at føre et motorkøretøj på betryggende vis, vil det forhold, at han gives adgang til vejtrafikken, udgøre en mindst lige så stor fare som at give en sådan adgang til personer, der af tilsvarende grunde har mistet kørekortet. Ifølge denne regering skal begrebet »inddragelse« dermed forstås bredt, således at det også omfatter den oprindelige nægtelse af at udstede et kørekort.

37 Den nævnte regering har ligeledes påberåbt sig nødvendigheden af at tage hensyn til visse grundlæggende rettigheder for trafikanter, såsom retten til liv, retten til respekt for menneskets integritet og ejendomsretten, som også bekræftes i artikel 2, 3 og 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Disse grundlæggende rettigheder skal bringes i overensstemmelse med de grundlæggende friheder, som pålægger medlemsstaterne inden for deres område ikke at tillade deltagelse i trafikken for en fører, om hvem det med vished vides, at denne udgør en alvorlig fare for andre trafikanter.

38 Kommissionen har tilføjet, at en person, der er blevet nægtet meddelelse af en første førerret af grunde, som – hvis det havde drejet sig om en tidligere meddelt førerret – havde ført til en begrænsning, suspension, inddragelse eller annullation af denne førerret, skal behandles på samme måde, som hvis personen havde været omfattet af de sidstnævnte situationer. I øvrigt udgør denne omstændighed i sig selv ikke en grund til at forbeholde nævnte person en særbehandling for så vidt angår de foranstaltninger, der finder anvendelse på personens bopælssted, eller til ikke at tillade eller ikke at forpligte medlemsstaterne til at anvende de foreskrevne restriktive foranstaltninger, når de til gennemførelsen af disse foranstaltninger fastlagte betingelser er opfyldt.

39 Den italienske regering har derimod påpeget, at den forelæggende rets første spørgsmål ikke indeholder nogen henvisning til kriteriet om »sædvanlig bopæl«. Selv om den med henblik på at tillade nægtelse af anerkendelse af et kørekort, der er udstedt under omstændigheder som de i

hovedsagen omhandlede, ønsker en evolutiv fortolkning af EU-rettens regler, har denne regering heraf udledt, at artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439 og artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126 ikke synes at tillade en sådan nægtelse.

40 I denne henseende bemærkes, at ifølge Domstolens faste praksis foreskriver artikel 1, stk. 2, i direktiv 91/439, at de kørekort, som medlemsstaterne udsteder, uden nogen formaliteter skal anerkendes gensidigt. Denne bestemmelse pålægger medlemsstaterne en klar og præcis forpligtelse, der ikke giver dem noget skøn med hensyn til, hvilke foranstaltninger der skal vedtages for at overholde den (jf. bl.a. dom af 19.2.2009, sag C-321/07, Schwarz, Sml. I, s. 1113, præmis 75, og af 19.5.2011, sag C-184/10, Grasser, Sml. I, s. 4057, præmis 19). Det skal bemærkes, at det samme gælder for så vidt angår artikel 2, stk. 1, i direktiv 2006/112, hvis ordlyd er identisk med ordlyden af artikel 1, stk. 2, i direktiv 91/439.

41 Det påhviler udstedelsesmedlemsstaten at kontrollere, om minimumsbetingelserne i henhold til EU-retten er opfyldt, herunder betingelserne i artikel 7, stk. 1, i direktiv 91/439 vedrørende bopæl og egnetheden til at føre motorkøretøj, og dermed om det er begrundet at udstede et kørekort (jf. Schwarz-dommen, præmis 76, og Grasser-dommen, præmis 20).

42 Når myndighederne i en medlemsstat har udstedt et kørekort i overensstemmelse med artikel 1, stk. 1, i direktiv 91/439, har de øvrige medlemsstater derfor ikke ret til at kontrollere, om betingelserne for udstedelse i henhold til direktivet er overholdt. Selve besiddelsen af et kørekort, der er udstedt af en medlemsstat, må således anses for bevis for, at indehaveren på udstedelsestidspunktet opfyldte de nævnte betingelser (jf. bl.a. Schwarz-dommen, præmis 77, og Grasser-dommen, præmis 21).

43 Medlemsstaterne kan imidlertid i medfør af artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439 under visse omstændigheder og navnlig af hensyn til færdselssikkerheden, således som det fremgår af sidste betragtning til direktiv 91/439, anvende deres nationale bestemmelser vedrørende begrænsning, suspension, inddragelse og annullation af kørekortet på enhver indehaver af et kørekort, som har sin sædvanlige bopæl på deres område (jf. Schwarz-dommen, præmis 79).

44 I henhold til artikel 8, stk. 4, første afsnit, i direktiv 91/439 kan en medlemsstat således nægte at anerkende gyldigheden af et kørekort, der er erhvervet i en anden medlemsstat, såfremt indehaveren på den første medlemsstats område er omfattet af en foranstaltning, der begrænser, suspenderer, inddrager eller annullerer kørekort. Artikel 11, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2006/126 fastsætter for sin del, at en medlemsstat skal nægte at anerkende gyldigheden af ethvert kørekort, der i en anden medlemsstat er erhvervet af en person, hvis kørekort er begrænset, suspenderet eller inddraget på førstnævnte stats område.

45 Domstolen har imidlertid gentagne gange udtalt, at den i artikel 8, stk. 4, i direktiv 91/439 fastsatte mulighed er en undtagelse til det almindelige princip om gensidig anerkendelse af kørekort, og bestemmelsen skal derfor fortolkes strengt (jf. bl.a. dom af 20.11.2008, sag C-1/07, Weber, Sml. I, s. 8571, præmis 29, og Schwarz-dommen, præmis 84, samt kendelse af 2.12.2010, sag C-334/09, Scheffler, Sml. I, s. 12379, præmis 63).

46 Undtagelserne til pligten til gensidig anerkendelse uden nogen formaliteter af førerret meddelt i andre medlemsstater, hvorved anerkendelsesprincippet afvejes over for princippet om færdselssikkerhed, kan nemlig ikke fortolkes bredt, uden at princippet om gensidig anerkendelse af førerret meddelt i medlemsstaterne i henhold til direktiv 91/439 tømmes for ethvert indhold (jf. i denne retning kendelse af 9.7.2009, sag C-445/08, Wierer, præmis 52, og Scheffler-kendelsen, præmis 63).

47 I det foreliggende tilfælde må det konstateres, at afvisningen af udstedelse af et første kørekort ikke er omfattet af de tilfælde, som i henhold til artikel 8, stk. 4, i direktiv 91/439 og artikel 11, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2006/126 kan medføre en medlemsstats ikke-anerkendelse af et i en anden medlemsstat udstedt kørekort.

48 Det skal bemærkes, at den tyske regering under den mundtlige forhandling i det væsentlige har gjort gældende, at såfremt afvisningen af udstedelse af et første kørekort i en medlemsstat er baseret på alvorlig uegnethed, som der ikke er taget hensyn til i direktiv 91/439, såsom et stort aggressionspotentiale hos ansøgeren, er denne medlemsstat ikke forpligtet til at anerkende et kørekort, som i en anden medlemsstat efterfølgende er blevet udstedt til den pågældende.

49 Den nævnte regering er i øvrigt af den opfattelse, at for at et kørekort, som er udstedt i en anden medlemsstat efter en afvisning af udstedelse af et første kørekort på værtsmedlemsstatens område, skal kunne anerkendes, er det forud for denne anden medlemsstats udstedelse af kørekortet til den berørte person nødvendigt, at denne sidstnævnte medlemsstat dels har fået oplysninger fra værtsmedlemsstaten om de grunde, der havde ført til afvisning af udstedelse, dels undersøger, om disse grunde ikke længere foreligger.

50 Denne argumentation kan ikke tiltrædes.

51 Det skal nemlig straks bemærkes, at selv om afvisningen af at udstede et første kørekort ganske vist kan begrundes delvist med ansøgerens adfærd, kan en sådan afvisning, der finder sted som led i en administrativ procedure, til forskel fra de i artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439 og de i artikel 11, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2006/126 fastsatte tilfælde ikke udgøre en sanktion for en af denne ansøger begået overtrædelse.

52 Det skal i øvrigt bemærkes, at udstedelsen af et første kørekort kan afvises af andre grunde end dem, som begrunder begrænsningen, suspensionen, inddragelsen eller annullationen af førerretten.

53 I denne henseende fremgår det af fjerde betragtning til direktiv 91/439 og af ottende betragtning til direktiv 2006/126, at disse blot indeholder en minimumsharmonisering af nationale bestemmelser vedrørende kravene for udstedelse af et kørekort. Medlemsstaterne har derfor mulighed for at bevare eller vedtage strengere bestemmelser på området.

54 For så vidt angår de fysiske og psykiske krav til egnethed til kørsel har Domstolen fremhævet, at den omstændighed, at en medlemsstat i henhold til punkt 5 i bilag III til direktiv 91/439 i forbindelse med enhver udstedelse af et kørekort kan kræve en strengere lægeundersøgelse end dem, der er anført i nævnte bilag, ikke har indflydelse på denne medlemsstats forpligtelse til at anerkende kørekort udstedt af de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med dette direktiv (jf. dom af 26.6.2008, forenede sager C-329/06 og C-343/06, Wiedemann og Funk, Sml. I, s. 4635, præmis 53).

55 Det bemærkes for det første, at den af den tyske regering foreslåede løsning ville medføre, at der skulle foretages en undersøgelse af begrundelser, som der ikke er taget hensyn til i direktiv 91/439 eller i direktiv 2006/126, og som en medlemsstat har påberåbt sig for at nægte at udstede et kørekort, med henblik på at fastlægge de begrundelser, som kan medføre, at denne medlemsstat nægter at anerkende gyldigheden af et af en anden medlemsstat senere udstedt kørekort. Den mulighed, som en medlemsstat ville have for at kunne nægte at anerkende et kørekort udstedt i en anden medlemsstat, ville også afhænge af alvoren af den begrundelse, som der ikke er taget hensyn til i direktiv 91/439 eller i direktiv 2006/126, og på grundlag af hvilken udstedelsen af det første kørekort er blevet afvist i den første medlemsstat. Da direktiv 91/439 og direktiv 2006/126 ikke indeholder holdepunkter herfor, kommer en sådan løsning ikke i betragtning.

56 For det andet ville det forhold, at værtsmedlemsstaten tillades ikke at anerkende et kørekort udstedt i en anden medlemsstat med den begrundelse, at indehaveren af dette kørekort er blevet nægtet udstedelse af et første kørekort i den første stat, og at den udstedende medlemsstat ikke har undersøgt, om de grunde, som førte til denne nægtelse, ikke længere er til stede, medføre, at den medlemsstat, der har fastsat de strengeste krav for udstedelse af kørekort, kan bestemme, hvor høje krav de øvrige medlemsstater skal overholde, for at kørekort udstedt i de sidstnævnte kan anerkendes på dens område.

57 I denne sammenhæng skal det bemærkes, at hvis en medlemsstat ansås for berettiget til på grundlag af dens nationale bestemmelser på ubestemt tid at modsætte sig anerkendelse af et kørekort, der er udstedt i en anden medlemsstat, ville det være ensbetydende med, at princippet om gensidig anerkendelse af kørekort, der udgør hjørnestenen i den ordning, som er indført ved direktiv 91/439, ikke længere ville bestå (jf. i denne retning dom af 29.4.2004, sag C-476/01, Kapper, Sml. I, s. 5205, præmis 77, og kendelse af 28.9.2006, sag C-340/05, Kremer, præmis 30).

58 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at nægtelsen af at udstede et første kørekort ikke kan ligestilles med de i artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439 og artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126 fastsatte tilfælde, som kan medføre en medlemsstats ikke-anerkendelse af et i en anden medlemsstat udstedt kørekort.

59 Henset til det foregående skal det første spørgsmål besvares med, at såvel artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439, som artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126, skal fortolkes således, at de er til hinder for en værtsmedlemsstats lovgivning, der gør det muligt for denne inden for sit område at nægte at anerkende et kørekort, der er udstedt i en anden medlemsstat, når indehaveren af dette kørekort ikke har været omfattet af nogen af denne værtsmedlemsstat truffen foranstaltning som omhandlet i nævnte artikel 8, stk. 4, i direktiv 91/439 eller artikel 11, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2006/126, men i den sidstnævnte stat er blevet nægtet udstedelse af et første kørekort med den begrundelse, at de fysiske og psykiske krav til egnethed til på betryggende vis at føre motorkøretøj ikke var opfyldt i henhold til denne stats lovgivning.

*Det andet og tredje spørgsmål*

60 Med sit andet og tredje spørgsmål, der behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om såvel artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439, som artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126, skal fortolkes således, at de også er til hinder for at nægte en anerkendelse som den i foregående præmis nævnte, dels i det tilfælde, hvor det – på grundlag af oplysninger fra den udstedende stat, som ikke er blevet fremsendt direkte, men udelukkende på indirekte vis i form af en meddelelse fra tredjemand, der støttes på de af den udstedende medlemsstat hidrørende oplysninger, navnlig fra værtsmedlemsstatens ambassade i den udstedende medlemsstat – i øvrigt godtgøres, at indehaveren af det omhandlede kørekort på tidspunktet for udstedelsen af dette ikke opfyldte betingelsen om sædvanlig bopæl som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 91/439 eller artikel 7, stk. 1, litra e), i direktiv 2006/126, dels i det tilfælde, hvor de formelle betingelser for udstedelse af dette i den udstedende medlemsstat ganske vist var opfyldt, men hvor det står fast, at formålet med ansøgerens ophold i den sidstnævnte medlemsstat alene var at erhverve nævnte kørekort.

61 Det skal bemærkes, således som den tyske regering har gjort gældende, at den manglende overholdelse af kravet om sædvanlig bopæl i henhold til artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 91/439 i sig selv kan begrunde, at en medlemsstat nægter at anerkende et kørekort udstedt af en anden medlemsstat (jf. dom af 13.10.2011, sag C-224/10, Apelt, Sml. I, s. 9601, præmis 34).

62 Det fremgår således af Domstolens praksis, at artikel 1, stk. 2, artikel 7, stk. 1, litra b), samt artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439 ikke er til hinder for, at en værtsmedlemsstat på sit område nægter at anerkende et kørekort, der er blevet udstedt i en anden medlemsstat, hvis det, ikke på grundlag af oplysninger, der hidrører fra værtsmedlemsstaten, men på grundlag af angivelser i kørekortet selv eller andre uanfægtelige oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat, står fast, at den i den nævnte artikel 7, stk. 1, litra b), fastsatte betingelse om sædvanlig bopæl ikke er blevet overholdt (jf. i denne retning dommen i sagen Wiedemann og Funk, præmis 72, og Grasser-dommen, præmis 33).

63 Som Domstolen allerede har fastslået i Grasser-dommens præmis 33, er den omstændighed, at indehaveren af nævnte kørekort ikke har været omfattet af en foranstaltning som omhandlet i direktivets artikel 8, stk. 2, fra værtsmedlemsstatens side, herved uden betydning.

64 Disse betragtninger kan overføres på artikel 2, stk. 1, og artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126 for så vidt angår den manglende overholdelse af kravet om sædvanlig bopæl.

65 Således som det fremgår af denne doms præmis 46, kan denne undtagelse til pligten til gensidig anerkendelse uden nogen formaliteter af førerret meddelt i andre medlemsstater, hvorved princippet om gensidig anerkendelse af førerret afvejes over for princippet om færdselssikkerhed, ikke fortolkes bredt, uden at princippet om gensidig anerkendelse tømmes for ethvert indhold (jf. i denne retning Wierer-kendelsen, præmis 52).

66 Den i denne doms præmis 62 omhandlede opregning af de oplysningskilder, som værtsmedlemsstaten kan støtte sig på for at nægte at anerkende et kørekort udstedt i en anden medlemsstat uden at ty til den gensidige bistand eller den procedure med udveksling af oplysninger, der er fastsat i artikel 12, stk. 3, i direktiv 91/439 og i artikel 15 i direktiv 2006/126, er følgelig udtømmende og fuldstændig (jf. i denne retning Wierer-kendelsen, præmis 53).

67 For at en oplysning kan anses for at være en uanfægtelig oplysning, der hidrører fra den udstedende medlemsstat og attesterer, at indehaveren af kørekortet ikke havde sædvanlig bopæl i den sidstnævnte stat på tidspunktet for udstedelsen af sit kørekort, er det vigtigt, at den hidrører fra en af den nævnte medlemsstats myndigheder.

68 Det følger af de ovenstående betragtninger, at såfremt de tyske myndigheder i hovedsagen råder over uanfægtelige oplysninger hidrørende fra de tjekkiske myndigheder, som attesterer, at Baris Akyüz ikke havde sædvanlig bopæl på Den Tjekkiske Republiks område på tidspunktet for denne medlemsstats udstedelse af et kørekort til ham, er de berettiget til at nægte at anerkende dette kørekort. Princippet om gensidig anerkendelse er til hinder for en nægtelse, der er baseret på enhver anden oplysning (jf. i denne retning Wierer-kendelsen, præmis 59).

69 Herved er det ikke udelukket, at oplysninger, som er opnået hos folkeregistermyndighederne i den udstedende medlemsstat, kan anses for at udgøre sådanne oplysninger (Wierer-kendelsen, præmis 61).

70 Derimod kan de forklaringer eller oplysninger, som indehaveren af et kørekort har afgivet under forvaltningssagen eller retssagen i henhold til en ham påhvilende samarbejdspligt ifølge værtsmedlemsstatens nationale ret, ikke anses for at være uanfægtelige oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat og attesterer, at indehaveren ikke havde sædvanlig bopæl i den sidstnævnte stat på tidspunktet for udstedelsen af sit kørekort (jf. Wierer-kendelsen, præmis 54).

71 Den omstændighed, at den udstedende medlemsstat ikke fremsender oplysninger til værtsmedlemsstatens kompetente myndigheder direkte, men udelukkende indirekte i form af en meddelelse fra tredjemand, synes ikke i sig selv at kunne udelukke, at disse oplysninger kan anses for at hidrøre fra den udstedende medlemsstat, for så vidt som de stammer fra en af den sidstnævnte stats myndigheder.

72 Således som den tyske regering og, i det væsentlige, Kommissionen har gjort gældende, udelukker den blotte omstændighed, at værtsmedlemsstatens kompetente myndigheder lader deres repræsentation i den udstedende medlemsstat gribe ind med henblik på at opnå sådanne oplysninger hos den udstedende medlemsstats kompetente myndigheder, følgelig ikke, at disse oplysninger anses for at hidrøre fra den sidstnævnte stat.

73 Det påhviler den forelæggende ret at undersøge, om oplysninger, der er opnået under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, kan kvalificeres som oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat.

74 I givet fald tilkommer det også den nævnte ret at bedømme de nævnte oplysninger og vurdere, om de udgør uanfægtelige oplysninger, som attesterer, at indehaveren af kørekortet ikke havde sædvanlig bopæl på den udstedende medlemsstats område på tidspunktet for erhvervelsen af kørekortet.

75 I forbindelse med den nævnte vurdering af de oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat, og som den råder over, kan den forelæggende ret tage hensyn til alle omstændigheder i den sag, der verserer for den. Retten kan bl.a. tage hensyn til det eventuelle forhold, at de fra den udstedende medlemsstat hidrørende oplysninger viser, at kørekortindehaveren kun befandt sig på denne medlemsstats område i en meget kort periode, og at han havde etableret en rent fiktiv bopæl på dennes område alene med det formål at undgå anvendelsen af strengere krav, som er fastsat for udstedelse af kørekort i den medlemsstat, hvor han reelt har bopæl.

76 Det skal imidlertid bemærkes, at eftersom den er uløseligt forbundet med hans udøvelse af retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, som er tillagt unionsborgerne i medfør af artikel 21, stk. 1, TEUF, og som er anerkendt ved direktiv 91/439 og 2006/126, gør den omstændighed, at en kørekortindehaver har etableret sin bopæl i en bestemt medlemsstat med det formål at drage fordel af mindre strenge retsforskrifter for så vidt angår udstedelsesbetingelserne for kørekort (jf. analogt dom af 9.3.1999, sag C-212/97, Centros, Sml. I, s. 1459, præmis 27), det ikke i sig selv muligt at fastslå, at der foreligger en manglende overholdelse af kravet om sædvanlig bopæl som omhandlet i henholdsvis artikel 7, stk. 1, litra b), og artikel 7, stk. 1, litra e), i de nævnte direktiver, hvorefter det er begrundet, at en medlemsstat nægter at anerkende et kørekort udstedt i en anden medlemsstat.

77 Henset til det foregående skal det andet og tredje spørgsmål besvares med, at såvel artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i direktiv 91/439, som artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i direktiv 2006/126, skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en værtsmedlemsstats lovgivning, der gør det muligt for denne inden for sit område at nægte at anerkende et kørekort, der er udstedt i en anden medlemsstat, når det på grundlag af uanfægtelige oplysninger hidrørende fra den udstedende medlemsstat godtgøres, at kørekortindehaveren på tidspunktet for udstedelsen af dette kørekort ikke opfyldte det i artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 91/439 og i artikel 7, stk. 1, litra e), i direktiv 2006/126 fastsatte krav om sædvanlig bopæl. I denne henseende kan den omstændighed, at den udstedende medlemsstat ikke fremsender disse oplysninger til værtsmedlemsstatens kompetente myndigheder direkte, men udelukkende indirekte i form af en meddelelse fra tredjemand, ikke i sig selv udelukke, at disse oplysninger kan anses for at hidrøre fra den udstedende medlemsstat, for så vidt som de stammer fra en af den sidstnævnte medlemsstats myndigheder. Det påhviler den forelæggende ret at undersøge, om oplysninger, der er opnået under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, kan kvalificeres som oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat, og i givet fald bedømme de nævnte oplysninger og vurdere, ved at tage hensyn til samtlige omstændigheder i den sag, der verserer for den, om de udgør uanfægtelige oplysninger, som attesterer, at indehaveren af kørekortet ikke havde sædvanlig bopæl på den sidstnævnte stats område på tidspunktet for udstedelsen af sit kørekort.

## Sagens omkostninger

78 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Såvel artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 8, stk. 2 og 4, i Rådets direktiv 91/439/EØF af 29. juli 1991 om kørekort, som artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort, skal fortolkes således, at de er til hinder for en værtsmedlemsstats lovgivning, der gør det muligt for denne inden for sit område at nægte at anerkende et kørekort, der er udstedt i en anden medlemsstat, når indehaveren af dette kørekort ikke har været omfattet af nogen**

**af denne værtsmedlemsstat truffen foranstaltning som omhandlet i nævnte artikel 8, stk. 4, i direktiv 91/439 eller artikel 11, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2006/126, men i den sidstnævnte stat er blevet nægtet udstedelse af et første kørekort med den begrundelse, at de fysiske og psykiske krav til egnethed til på betryggende vis at føre motorkøretøj ikke var opfyldt i henhold til denne stats lovgivning.**

2) **De nævnte sammenholdte bestemmelser skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en værtsmedlemsstats lovgivning, der gør det muligt for denne inden for sit område at nægte at anerkende et kørekort, der er udstedt i en anden medlemsstat, når det på grundlag af uanfægtelige oplysninger hidrørende fra den udstedende medlemsstat godtgøres, at kørekortindehaveren på tidspunktet for udstedelsen af dette kørekort ikke opfyldte det i artikel 7, stk. 1, litra b), i direktiv 91/439 og i artikel 7, stk. 1, litra e), i direktiv 2006/126 fastsatte krav om sædvanlig bopæl. I denne henseende kan den omstændighed, at den udstedende medlemsstat ikke fremsender disse oplysninger til værtsmedlemsstatens kompetente myndigheder direkte, men udelukkende indirekte i form af en meddelelse fra tredjemand, ikke i sig selv udelukke, at disse oplysninger kan anses for at hidrøre fra den udstedende medlemsstat, for så vidt som de stammer fra en af den sidstnævnte medlemsstats myndigheder.**

   **Det påhviler den forelæggende ret at undersøge, om oplysninger, der er opnået under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, kan kvalificeres som oplysninger, der hidrører fra den udstedende medlemsstat, og i givet fald bedømme de nævnte oplysninger og vurdere, ved at tage hensyn til samtlige omstændigheder i den sag, der verserer for den, om de udgør uanfægtelige oplysninger, som attesterer, at indehaveren af kørekortet ikke havde sædvanlig bopæl på den sidstnævnte stats område på tidspunktet for udstedelsen af sit kørekort.**

Underskrifter